

RAFAEL MARIA BOFILL FRANSÍ, NASCUT EL 29 DE
SETEMBRE DE 1924 I MORT EL 28 DE MARÇ DE 2009.

IN MEMORIAM

per WALTRAUD BALL

En Rafael, el més gran de vuit germans, va néixer al si d'una família graciencina que va patir tota la inestabilitat econòmica i social de l'època.

Va anar a l'Institut-Escola la pedagogia pionera del qual la va recordar sempre com una fita perduda que calia assolir de nou.

Llicenciat en filosofia i lletres l'any 1949 i desterrat de Barcelona per motius polítics va instal·lar-se a Puigcerdà com a professor de segon ensenyament i, més tard, com a traductor.

Des de 1960, de tornada a Barcelona, va treballar com a redactor a diverses editorials, amb llargues estades professionals a Alemanya i Itàlia. Al final d'aquesta etapa simultaniejava aquesta feina amb classes a l'Escola Oficial de Llibreria de Barcelona.

El 1972 va entrar a la recent creada Universitat Autònoma de Barcelona, Departament d'Història de l'Art, on es doctorar el 1975 amb «El pretès goticisme dels temples cistercencs anteriors al segle XIII», i a l'Escola de Mestres d'aquesta Universitat, on a més de la docència es dedicava a la preparació de llibres de text i material didàctic per a ensenyants, que anava des de festes i tradicions, cançons, etc. fins a la manera de presentar i explicar l'art a la canalla o de com calia preparar una visita a un museu.

Va ser un conferenciant sol·licitat perquè sabia adaptar-se al nivell i els interessos del seu auditori i presentar el tema molt amè sense perdre profunditat. Moltes de les seves classes, conferències i articles contenen bé de forma embrionària o com a tema central problemes de l'arquitectura, la seva interrelació amb els altres arts i, sobretot, la forma i el fons com a expressió d'una època i essència d'un poble.

Així van néixer els llibres *Aportacions a la interpretació social de l'art català*, Premi Fundació Güell 1984 de l'Institut d'Estudis Catalans, *La menystinguda personalitat de l'arquitectura gòtica*, del 1996, a més d'obres «menors» com una monografia i una guia del monestir de Sant

Cugat del Vallès que al mateix temps que l'arquitectura expliquen tota l'època que s'hi relaciona.

Un altre focus d'interès era l'obra de Gaudí, el perquè de les seves formes i llur evolució. N'era un bon coneixedor però desgraciadament els articles publicats en part en revistes estrangeres ja no van quallar en un llibre.

Després de la seva jubilació va tornar als seus inicis, la traducció, la literària aquest cop. Va revisar a fons la traducció de finals dels anys vint, mai publicada de Bufill i Ferro «Converses amb Goethe», i va traduir *Viatge a Itàlia*, de J. W. V. Goethe, Premi Crítica «Serra d'Or» de Literatura i Assaig 1997.

Va ser secretari i col·laborador assidu de la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, com ho proven els seus múltiples articles a la *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, i espero que com a tal, però sobretot com a persona estimable, sigui recordat i present en la nostra memòria.